

Les barreres econòmiques i la manca de referents dificulten la diversitat a caus i esplais de Catalunya

- *L'estudi realitzat per la Fundació Ferrer i Guàrdia i el Consell Nacional de la Joventut de Catalunya assenyala que menys del 10% dels monitors i caps d'esplais i caus són persones racialitzades.*
- *L'estudi conclou que més de la meitat de caps i monitors considera que des de la seva entitat es desenvolupen activitats per arribar a persones de perfils diversos.*
- *En termes generals, les famílies d'infants i joves de cau i esplai tenen una situació laboral i educacional més privilegiada que la mitjana catalana.*
- *Molts caus i esplais del país ja estan duent a terme bones pràctiques per a treballar la inclusió, com bancs de material, adaptació de menús i calendaris, o coordinació amb serveis socials.*

19 d'octubre de 2026 - D'entre els caps i monitors d'esplais i caus de Catalunya, només entre un 7 i un 10% s'identifiquen amb una ascendència no blanca o mediterrània. Aquesta és una de les dades més rellevants de l'estudi de la Fundació Ferrer i Guàrdia i el [Consell Nacional de la Joventut de Catalunya](#) (CNJC) "[Perfil sociocultural de les entitats del lleure de Catalunya. Diagnosi i línies estratègiques](#)".

A l'estudi, que ha estat presentat avui en [roda de premsa](#), s'hi han enquestat més de 1200 monitors, caps i famílies d'infants i joves que formen part de gairebé **200 esplais i caus** de Catalunya. L'estudi ha estat impulsat per les entitats de l'àmbit d'educatives del CNJC, dins del projecte "[Diversitat al cau i l'esplai](#)", amb l'objectiu d'analitzar l'estat de la diversitat sociocultural a esplais i caus, i fomentar un accés universal d'infants i joves a l'associacionisme educatiu. "**L'increment demogràfic no ha estat acompanyat per un increment de participació en l'associacionisme**, i la diversitat del nostre país no es veu reflectida en tots els caus i esplais.", sentència Pau Casanovas, president del CNJC.

Dades negatives, barreres estructurals que les expliquen

Només **l'1,66% dels infants de cau i esplai no tenen la nacionalitat** espanyola mentre que, en canvi, la dada per la mateixa franja d'edat puja fins al 17,96% a

Catalunya. Entre els **caps i monitors**, les persones amb nacionalitat no espanyola només representen l'**1,33%** i pel que fa a les famílies, el percentatge és del **7,24%**, lluny del **18,74% del conjunt de la població**.

El desconeixement del lleure educatiu per part de la societat, sumat a la manca de referents diversos en els equips de caps i monis, resulta una barrera per a famílies per a vincular-se amb el projecte. Per això, l'estudi proposa **diversificar els equips de caps i monitors per a reforçar la identificació** d'infants i famílies, fomentant que tots els infants puguin imaginar-se en el futur com a caps o monitors.

Pel que fa a les famílies i caps i monitors, la situació laboral i ocupacional és molt superior a la mitjana general catalana. **Gairebé el 80% dels progenitors d'infants de cau i esplai té educació superior**, davant del 46,66% de la població catalana de la mateixa franja d'edat. A més, entre els progenitors dels infants, el percentatge d'atur és inferior al 2%, mentre que hi ha un atur del 7,90% el segon trimestre del 2026. L'estudi conclou que això s'explica perquè existeixen un seguit de barreres econòmiques i materials que dificulten l'accés de persones en situacions socioeconòmiques més vulnerables a l'associacionisme educatiu.

Tot i així, les entitats del lleure educatiu de base voluntària **no es queden de braços plegats**, i també es conclou a l'estudi que més del 62% de caps i monitors creu que el seu agrupament o esplai treballa per fomentar la coneixença d'altres realitats culturals i ètniques. Malgrat tot, la sobrecàrrega dels equips de voluntaris, que equilibren la seva tasca associativa amb estudis i/o treball també pot ser una barrera, ja que diversificar demana temps i recursos que els equips voluntaris no tenen.

Bones pràctiques que ja es duen a terme i línies estratègiques

Una altra part de l'estudi se centra en **accions i bones pràctiques** que molts esplais i caus ja estan duent a terme al nostre país. La Fundació Ferrer i Guàrdia ha recollit aquestes accions i les ha deixat plasmades a l'estudi en forma de **línies estratègiques i recomanacions**.

“Cal entendre **la diversificació com una aposta estructural de l'entitat**, del seu projecte educatiu, com a prioritat estratègica, i no com una acció o campanya puntual”, ha recalcat un membre del grup de treball del CNJC.

Així, algunes de les estratègies proposades són la **creació de recursos per garantir l'accessibilitat econòmica**, a través de bancs de materials o beques internes. Es proposa també revisar i poder transformar la cultura interna dels agrupaments escoltes i esplais, com els menús, calendaris i expressions.

D'altra banda, i per a garantir la vinculació i la continuïtat d'infants i famílies, es recomana **posar el focus en els processos d'acollida**, per generar confiança i pertinença. A més, es proposa fer un procés de revisió interna, i enfortir l'arrelament territorial i el treball en xarxa amb altres associacions del territori, per treballar plegades a favor de la inclusivitat.

Compromisos per part de les entitats

Les entitats de l'àmbit d'educatives del CNJC, és a dir, els caus i esplais, s'han compromès també a la roda de premsa a aplicar un seguit d'estratègies i propostes per a revertir la situació. **"Són unes dades que assumim amb autocrítica i utilitzarem per seguir millorant en la nostra tasca educativa."**, membre del grup de treball de l'àmbit d'educatives CNJC.

Així, les entitats es comprometen a:

- **Divulgar els resultats** d'aquest estudi perquè les caps, monitores i responsables associatives en coneguin les dades i es puguin sensibilitzar amb aquesta realitat que volen transformar.
- **Impulsar i donar suport des de les federacions** perquè caus i esplais puguin implementar les línies estratègiques i accions recomanades en l'estudi.
- **Fer el seguiment pertinent**, assumint alguns dels processos o accions per a sistematitzar i facilitar la tasca de diversificació a les entitats de base.
- Generar **espais periòdics de reflexió**, autodiagnosi i autocrítica.

Sobre el CNJC:

El Consell Nacional de la Joventut de Catalunya (CNJC) és la plataforma que aplega més de 90 entitats juvenils a Catalunya. Fundat el 1979, el CNJC promou els interessos de la gent jove, fomenta l'associacionisme juvenil i actua de pont entre el jovent organitzat i les institucions públiques. Els tres eixos d'actuació del Consell són la sensibilització, la formació i la incidència política.

Més informació:

Bruna Busquets, tècnica de Comunicació del CNJC: 681 60 83 10

comunicacio@cnjc.cat

www.cnjc.cat